

Bài 16

CÁCH RỬA, LAU CHÙI VÀ CHUẨN BỊ DỤNG CỤ ĐỂ TIỆT KHUẨN

MỤC TIÊU

1. *Nêu 2 mục đích của cách rửa, lau chùi và chuẩn bị dụng cụ để tiết khuẩn.*
2. *Thực hiện được cách rửa, lau chùi và chuẩn bị dụng cụ để tiết khuẩn.*
3. *Nhận thức được tầm quan trọng của việc rửa, lau chùi và chuẩn bị dụng cụ để tiết khuẩn.*

1. MỤC ĐÍCH

- Để có những dụng cụ và vật dụng đảm bảo về mặt vô trùng.
- Để giữ những dụng cụ và vật dụng được bền.

2. CHỈ ĐỊNH: tất cả các loại dụng cụ

3. DỤNG CỤ

- Thau đựng nước ấm.
- Vải lau, bàn chải.
- Que gòn, vải thưa.
- Xà bông (phòng), bột tẩy.
- Khăn hoặc giấy gói, dây cột, băng keo.

4. KỸ THUẬT TIẾN HÀNH

4.1. Dụng cụ kim loại

Kìm kéo

- Dùng bàn chải, xà phòng và nước rửa sạch. (Nếu có dính chất tiết thì phải ngâm dung dịch khử khuẩn trước khi rửa), chú ý các răng và các chỗ ghép nối.
- Lau khô và kiểm soát dụng cụ có bị hư hỏng.

- Đóng gói, dán nhãn, ghi ngày giờ, gửi tiệt khuẩn bằng sức nóng khô hoặc nóng ẩm dưới áp lực.

4.2. Dụng cụ cụ tráng men

- Dùng bàn chải, xà phòng và nước rửa sạch. (Nếu có dính chất tiết thì phải ngâm dung dịch khử khuẩn trước khi rửa)
- Lau khô, dùng khăn hoặc giấy gói lại, dán nhãn, ghi ngày giờ tiệt khuẩn.
- Gửi tiệt khuẩn bằng sức nóng ẩm.

4.3. Dụng cụ cao su

- Rửa sạch bằng xà phòng và nước. (Nếu có dính chất tiết thì phải ngâm dung dịch khử khuẩn trước khi rửa)
- Đối với các loại ống sonde nên súc rửa dưới vòi nước hoặc dùng bơm tiêm bơm rửa. (nếu chất tiết bám dính chặt có thể ngâm dùng dịch tẩy rửa (Ciderzym).
- Lau khô, đóng gói gửi tiệt khuẩn bằng sức nóng ẩm dưới áp lực.

4.4. Dụng cụ: các ống nội soi

- Tháo rời các phần tháo được của dụng cụ ra.
- Rửa sạch bằng xà phòng và nước. (Nếu có dính chất tiết thì phải ngâm dung dịch khử khuẩn để khử nhiễm trước khi rửa).
- Kiểm tra tình trạng dụng cụ.
- Lau khô và tiệt khuẩn bằng phương pháp hóa học.
- Dùng nước cất rửa sạch và lau khô vô khuẩn, cất vào nơi qui định.

4.5. Đồ vải, bông băng

4.5.1. Đồ vải

- Giặt sạch bằng xà phòng và nước. (Nếu có dính chất tiết thì phải ngâm dung dịch khử khuẩn để khử nhiễm trước khi giặt), kiểm tra xem có rách không, phơi khô.
- Xếp rẻ quạt, gói lại vừa chặt trong khăn dày, dán nhãn và gửi đi tiệt khuẩn bằng sức nóng ẩm dưới áp lực.

4.5.2. Bông băng

- Gói thành từng gói nhỏ bằng khăn hoặc giấy hay xếp trong hộp.
- Dán nhãn, ghi ngày giờ và tiệt khuẩn bằng sức nóng ẩm dưới áp lực.

4.6. Các chất dầu, mỡ, gạc tẩm chất nhờn, bột

- Đựng dầu, bột trong chai nhỏ.
- Gạc tẩm chất nhờn đựng trong hộp kim loại dẹt.

- Đậy kín dán nhãn, ghi ngày giờ và tiệt khuẩn bằng sức nóng khô.

5. DỌN DỆP DỤNG CỤ

- Gửi các gói dụng cụ đi tiệt khuẩn.
- Thu dọn que gòn, vải bẩn (dơ) bỏ vào giỏ rác.
- Rửa thau, bàn chải với xà bông và nước sạch.
- Lau khô thau và trả về chỗ cũ.
- Phơi bàn chải chỗ nắng cho khô và trả về chỗ cũ.
- Trả các hộp bột tẩy về chỗ cũ.

6. GHI HỒ SƠ

- Số gói và tên dụng cụ gửi đi tiệt khuẩn.
- Ngày gửi.
- Tên người gửi.

7. NHỮNG ĐIỂM CẦN LƯU Ý

7.1. Muốn sự tiệt khuẩn được hữu hiệu

- Dụng cụ phải rửa thật sạch các chất dầu mỡ, máu mủ nhất là các chỗ rập nối.
- Những vải để gói phải giặt thật sạch, giấy gói phải là loại giấy dai bền.
- Xếp dụng cụ hay vật dụng trong các hộp hay các gói đúng cách, chừa những khoảng giữa để sự tiếp xúc với hơi nước hoặc sức nóng được đầy đủ.

7.2. Chọn phương pháp tiệt khuẩn thích hợp để tránh hư hao dụng cụ và vật dụng

CÂU HỎI LƯỢNG GIÁ

Khoanh tròn trước câu trả lời đúng nhất

1. Mục đích của việc chuẩn bị dụng cụ để tiệt khuẩn
  - A. Để có những dụng cụ và vật dụng được sạch.
  - B. Để có những dụng cụ và vật dụng đảm bảo vô trùng.
  - C. Giữ cho dụng cụ và vật dụng được bền.
  - D. B và C đúng.

- E. Giữ cho dụng cụ và vật dụng được đẹp.
2. Để cho việc tiệt khuẩn dụng cụ được hữu hiệu, ta cần
- A. Rửa sạch bên ngoài dụng cụ.
  - B. Chỉ cần rửa mặt trong dụng cụ, vật dụng.
  - C. Chỉ cần rửa những chỗ ráp nối.
  - D. Chỉ cần ngâm vào dung dịch khử khuẩn là đủ.
  - E. Dụng cụ phải được rửa thật sạch các chất dầu mỡ, máu mủ nhất là các chỗ ráp nối.
3. Khi gói dụng cụ để đem đi tiệt khuẩn ta phải
- A. Dùng vải thật sạch để gói dụng cụ.
  - B. Dùng bất kỳ vải nào để gói dụng cụ.
  - C. Dùng bất kỳ loại giấy nào để gói dụng cụ.
  - D. Dùng loại giấy dai, bền để gói dụng cụ.
  - E. A, D đúng.
4. Chọn các biện pháp tiệt khuẩn hữu hiệu bao gồm
- A. Ngâm trong hoá chất.
  - B. Tiệt bằng sức nóng ẩm.
  - C. Lựa chọn phương pháp tiệt khuẩn thích hợp để tránh hư hao dụng cụ và vật dụng.
  - D. Tiệt khuẩn bằng sức nóng ẩm dưới áp lực.
  - E. Tiệt khuẩn bằng sức nóng khô.
5. Gói dụng cụ, vật dụng gói đi tiệt khuẩn ta cần ghi chú:
- A. Tên dụng cụ gửi đi tiệt khuẩn.
  - B. Tên người gửi dụng cụ tiệt khuẩn.
  - C. Ngày gửi dụng cụ tiệt khuẩn.
  - D. Số gói dụng cụ gửi đi tiệt khuẩn.
  - E. Tất cả đều đúng.

Trả lời ngắn các câu hỏi:

6. Nêu mục đích của việc tẩy uế và bảo quản dụng cụ y tế trong buồng bệnh
7. Nêu tên các loại dụng cụ dùng trong buồng bệnh
8. Nêu các mục đích của việc lau chùi và chuẩn bị dụng cụ tiệt khuẩn.

ĐÁP ÁN: 1.D, 2.E, 3.E, 4.C, 5.E